

VEJLEDNING FOR BEDØMMELSESUDBVALG FOR PH.D.-AFHANDLINGER

Aarhus BSS Graduate School
December 2022

Indhold

Regelgrundlaget	3
Formål.....	3
Krav til ph.d.-afhandlingen	3
Bedømmelsesudvalgets rolle	4
Den foreløbige indstilling	4
Formalia der skal fremgå af den foreløbige indstilling.....	5
Predefence	7
Indlevering af revideret afhandling.....	7
Afvikling af forsvar	7
Den endelige indstilling	8
Tildeling af ph.d.-grad.....	8

Regelgrundlaget

Regelgrundlaget for tildeling af ph.d.-graden udgøres af:

- Bekendtgørelse nr. 1039 af 27. august 2013 om ph.d.-uddannelsen ved universiteterne og visse kunstneriske institutioner (ph.d.-bekendtgørelsen):
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2013/1039>
- Universitetslovens regler om ph.d.-skoler og tildeling af ph.d.-graden mv.:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164209>
- Aarhus Universitets regler om ph.d.-uddannelsen:
<http://www.au.dk/om/organisation/regelsamling/6/64/2010-au8/>
- Aarhus BSS Graduate School's Regler og retningslinjer for ph.d.-uddannelsen kan findes her:
<https://bss.au.dk/forskning/phd/regler-og-retningslinjer>
- Aarhus Universitets grundprincipper for ph.d.-uddannelsen (kun på engelsk):
<https://phd.au.dk/strategy-and-collaboration/basic-principles-of-phd-education/>

Formål

Formålet med bedømmelsesudvalgets arbejde er at sikre en upartisk videnskabelig bedømmelse af ph.d.-afhandlingen, at afgive en foreløbig indstilling til ph.d.-skolen om afholdelse af forsvar, at gennemføre ph.d.-forsvaret samt efter forsvaret, at afgive indstilling til Akademisk Råd om tildeling af ph.d.-graden.

Den foreløbige indstilling er det skriftlige resultat af bedømmelsesarbejdet og udgør beslutningsgrundlag for ph.d.-skolen mht. afholdelse af forsvar, beslutning om genindlevering efter en fastsat frist eller nedsættelse af nyt bedømmelsesudvalg. Den foreløbige indstilling udgør tillige grundlaget for forfatterens forberedelse til forsvaret. Sammen med den endelige indstilling udgør den også beslutningsgrundlaget for Akademisk Råd med henblik på konferering af ph.d.-graden.

Den endelige indstilling udfærdiges i umiddelbar forlængelse af forsvaret og udgør, sammen med den foreløbige indstilling, beslutningsgrundlaget for Akademisk Råd med henblik på konferering af ph.d.-graden.

Krav til ph.d.-afhandlingen

(Regler og retningslinjer for ph.d.-uddannelsen, afsnit 11.1)

Ph.d.-afhandlingen skal i henhold til ph.d.-bekendtgørelsen § 11 dokumentere forfatterens evne til at anvende fagets videnskabelige metoder og til at yde en forskningsindsats svarende til de internationale standarder for ph.d.-grader inden for fagområdet. Dette er yderligere præciseret i Aarhus Universitets grundprincipper for ph.d.-uddannelsen, hvoraf følgende fremgår: *Ph.d.-afhandlingen skal demonstrere den ph.d.-studerendes akademiske uafhængighed, og at han/hun har bidraget til udviklingen af ny viden, der lever op til feltets internationale standarder. Derfor skal afhandlingen demonstrere den ph.d.-studerendes evne til selvstændigt at planlægge, igangsætte og udføre forskning samt deltage i international akademisk debat inden for det valgte forskningsfelt.*

En ph.d.-afhandling kan i henhold til Regler og retningslinjer for ph.d.-uddannelsen enten bestå af:

- en monografi, eller

- en samling af artikler inkl. en sammenfatning (kappe), der forklarer artiklernes sammenhæng og bidrag til det samlede ph.d.-projekt. I dette tilfælde gøres der opmærksom på, at sammenfatningen og det nedenfor nævnte resumé ikke er det samme, og at sammenfatningen skal behandles i bedømmelsen.

Såvel monografien som samlingen af artikler skal indeholde bidrag til forskningen, der er offentliggjort eller vil kunne offentliggøres via anerkendte faglige publikationskanaler. Det krævede omfang af monografien eller samlingen af artikler afhænger af indholdets karakter og kvalitet. Monografien vil typisk være fra 150 til 300 sider, mens samlingen af artikler typisk vil bestå af tre til seks artikler og en sammenfatning.

Dele af afhandlingen kan være skrevet i samarbejde med andre f.eks. vejledere, men afhandlingen skal indeholde helt selvstændige og fagligt væsentlige bidrag. I det omfang dele af afhandlingen er skrevet i samarbejde med andre, skal afhandlingen indeholde medforfattererklæringer, der tydeligt angiver den ph.d.-studerendes andel af arbejdet.

Afhandlingen skal være affattet på dansk eller engelsk, med mindre Ph.d.-skolelederen har givet tilladelse til, at hele eller dele af afhandlingen er forfattet på et andet sprog end dansk eller engelsk. Der skal desuden være vedlagt et kortfattet resumé på dansk og engelsk.

Bedømmelsesudvalgets rolle

(Beskrevet i Regler og retningslinjer for ph.d.-uddannelsen, afsnit 12.2)

Overordnet set har bedømmelsesudvalget tre opgaver. De skal:

1. foretage bedømmelse af afhandlingen og som resultat deraf, afgive en skriftlig foreløbig indstilling om, hvorvidt afhandlingen er egnet som grundlag for tildeling af ph.d.-graden
2. deltage som opponenter ved forsvar af ph.d.-afhandlingen
3. afgive skriftlig endelig indstilling om, hvorvidt Akademisk Råd bør tildele ph.d.-graden

Udvalgets medlemmer og tilforordnede har tavshedspligt. Den ph.d.-studerendes hovedvejleder er tilforordnet udvalget uden stemmeret. Dette indebærer, at udvalgets forperson skal sikre, at hovedvejlederen involveres i udvalgets arbejde. Hvorledes dette i praksis skal foregå, må bero på en konkret vurdering. Forpersonens ansvar er at afklare dette med den tilforordnede hovedvejleder, og det forudsættes, at denne deltager i fornødent omfang. Afholder udvalget møder, skal hovedvejlederen inviteres. Foregår udvalgets arbejde skriftligt, skal det ske på en måde, der sikrer, at hovedvejlederen i rimeligt omfang har indsigt i udvalgsmedlemmernes synspunkter. Udvalgets udkast til skriftlig bedømmelse skal under alle omstændigheder forelægges hovedvejlederen i god tid inden fristen for bedømmelsens afgivelse, og inden den fremsendes til ph.d.-skolelederen.

Den skriftlige vurdering og den endelige indstilling er alene bedømmelsesudvalgets ansvar.

Al henvendelse til og fra udvalget sker via forpersonen. Forpersonen har ansvaret for, at frister overholdes, at der, om nødvendigt, anmodes om fristforlængelse, og at eventuelle tvivlsspørgsmål vedrørende udvalgets arbejde afklares.

Nedenfor beskrives de tre opgaver særskilt.

Den foreløbige indstilling

(Beskrevet i Regler og retningslinjer for ph.d.-uddannelsen, afsnit 12.3)

I henhold til ph.d.-bekendtgørelsen afgiver udvalget, senest 2 måneder efter indlevering af afhandlingen en skriftlig begrundet foreløbig indstilling til ph.d.-skolelederen om, hvorvidt afhandlingen i sin foreliggende form er egnet til forsvar og dermed som grundlag for tildeling af ph.d.-graden. Efter forsvaret indgår den foreløbige indstilling i det materiale, der fremsendes til Akademisk Råd, og danner dermed beslutningsgrundlag for tildeling af ph.d.-graden.

Indstillingen skal være begrundet og have form af et selvstændigt dokument, som i omfang ikke må overstige 12 normalsider (af 2400 anslag).

Formalia der skal fremgå af den foreløbige indstilling

- Overskrift: Foreløbig indstilling.
- Forfatterens navn og afhandlingens fulde titel anføres. Det skal fremgå af teksten, at det er en ph.d.-afhandling.
- Bedømmelsesudvalgets sammensætning anføres: navne, titler, hjeminstitutioner (inkl. landenavn ved udenlandske medlemmer). Det markeres, hvem der har været forperson for udvalget.
- Det skal også anføres, hvem der har været hovedvejleder (navn, titel, hjeminstitut), samt at hovedvejleder har deltaget i bedømmelsesudvalgets arbejde uden stemmeret. Man kan eventuelt angive medvejledere, men det er ikke et krav. Såfremt afhandlingen er indleveret uden forudgående indskrivning som ph.d.-studerende (ph.d.-bekendtgørelsens § 15, stk. 2), anføres dette.
- Det skal angives, om der har været afholdt predefence.
- Herefter skal følgende indgå:
 - Redegørelse for afhandlingens form (monografi eller artikelsamling).
 - Redegørelse for afhandlingens opbygning (dansk og engelsk resumé, sammenfatning (kappe), kapitler/artikler (samt eventuelt deres publicerings status), konklusion, bilagsmateriale etc.), samt omfang (sidedal med og uden bilag). Indgår der i ph.d.-afhandlingen arbejder, som er skrevet eller publiceret i samarbejde med andre, anføres dette.
 - En præsentation af afhandlingens tema med angivelse af afhandlingens stærke og svage sider. Afhandlingens videnskabelige bidrag skal trækkes frem, og det skal anføres om forskningsresultaterne er velunderbyggede og fremlagt i overensstemmelse med sædvane på fagområdet.
 - En bedømmelse af hvert af afhandlingens hovedelementer, herunder sammenfatning (kappe) og kapitler/artikler.
 - Afrundende samlet vurdering/konklusion. Afsnittet skal efterfølges af indstillingen, og det skal derfor fremgå, om indstillingen afgives i enighed, eller om der er tale om en delt indstilling og i givet fald, hvilke medlemmer af bedømmelsesudvalget, der indtager hvilke standpunkter.
 - En af følgende indstillinger skal vælges:
 1. Afhandlingen er jf. bekendtgørelsens §18, stk. 2 egnet til offentligt forsvar i sin indleverede form.

- Indstillingen skal i så fald også indeholde dato for forsvaret og et forslag til et tema for det offentlige forsvar.
2. Afhandlingen bedømmes efter sit indhold til at være egnet til offentligt forsvar jf. bekendtgørelsens §18, stk. 2, men bedømmelsesudvalget anbefaler visse forbedringer, som vurderes at kunne gennemføres før den angivne dato for forsvaret.
- Indstillingen skal i så fald også indeholde specifikke angivelser af de anbefalede forbedringer, dato for forsvaret og et forslag til et tema for det offentlige forsvar. Her kan kun være tale om mindre ændringer/forbedringer af afhandlingen og således ikke substantielle revideringer.
3. Afhandlingen er, jf. bekendtgørelsens §18, stk. 3 og stk. 4, nr. 2, ikke egnet til offentligt forsvar i sin indleverede form, men bedømmelsesudvalget vurderer, at afhandlingen efter en revision vil kunne antages til offentligt forsvar.
- I så fald angiver udvalget i sin indstilling en frist for revisionen og specificerer de anbefalede forbedringer. Forfatteren og hovedvejlederen skal have mulighed for, inden for en frist på mindst 2 uger, at fremkomme med bemærkninger til indstillingen.
4. Afhandlingen er jf. bekendtgørelsens §18, stk. 3 og stk. 4, nr. 1 ikke egnet til offentligt forsvar i sin indleverede form og vurderes ikke at kunne forbedres inden for rimelig tid.
- Forfatteren og hovedvejlederen skal have mulighed for inden for en frist på mindst 2 uger at fremkomme med bemærkninger til indstillingen.

Hvis afhandlingen indstilles til forsvar, skal datoen for forsvaret være aftalt med forfatteren (via vejlederen) under så vidt muligt hensyntagen til overholdelse af fristen i ph.d.-bekendtgørelsens §20 stk. 2. Det vil sige tidligst 14 dage efter, at forfatteren har modtaget den foreløbige indstilling og senest tre måneder efter indlevering af afhandlingen. Kan disse frister ikke overholdes, orienteres ph.d.-skolen (se evt. Regler og retningslinjer for ph.d.-uddannelsen, afsnit 12.4).

- Datering og underskrifter. Den foreløbige indstillings sidste side skal indeholde navne på bedømmelsesudvalgets medlemmer. Indstillingen kan underskrives af forpersonen på vegne af udvalget, såfremt der foreligger accept af dette pr. mail fra de andre medlemmer.

Er afhandlingen, ifølge den foreløbige indstilling, fundet ikke egnet, træffer ph.d.-skolelederen, på baggrund af bedømmelsesudvalgets indstilling samt forfatterens og hovedvejlederens eventuelle kommentarer, en af følgende afgørelser:

- At forsvaret ikke kan finde sted.
- At ph.d.-afhandlingen kan indleveres igen i revideret form inden for en frist på mindst 3 måneder. Indleveres ph.d.-afhandlingen igen, bedømmes den af det tidligere nedsatte bedømmelsesudvalg, medmindre særlige forhold gør sig gældende.
- At ph.d.-afhandlingen tages under bedømmelse af et nyt bedømmelsesudvalg.

Den foreløbige indstilling adresseres til dekanen og fremsendes til ph.d.-skolelederen via ph.d.-skolen med programlederen cc. Både ph.d.-skolen og programlederen skal sikre, at den

foreløbige indstilling lever op til ovenstående retningslinjer. Programlederen skal desuden sikre, at den foreløbige indstilling rent fagligt er inden for normerne for det relevante fagområde.

Den foreløbige indstilling fremsendes herefter af ph.d.-skolen til forfatteren.

Predefence

(Beskrevet i Regler og retningslinjer for ph.d.-uddannelsen, afsnit 12.3)

Bedømmelsesudvalgets foreløbige indstilling kan basere sig på et såkaldt predefence, hvor den ph.d.-studerende indkaldes til et møde. Mødet organiseres af bedømmelsesudvalgets forperson og afvikles så tidligt, at den foreløbige indstilling kan foreligge inden 2 måneder efter indleveringstidspunktet.

I predefence deltager den studerende, dennes vejledere samt bedømmelsesudvalgets medlemmer. I undtagelsestilfælde kan en af bedømmelsesudvalgets medlemmer være fraværende, og i sådanne tilfælde har bedømmelsesudvalgets forperson ansvaret for at repræsentere det fraværende medlems synspunkter. Hvis det er teknisk muligt, kan predefence organiseres som en videokonference.

Diskussionen ved predefence sker på basis af et udkast til bedømmelsesudvalgets foreløbige indstilling, som skal være fremsendt til den ph.d.-studerende samt dennes vejledere mindst 48 timer før det planlagte predefence.

Diskussionen ved predefence skal som minimum omfatte alle dele af afhandlingen, hvor bedømmelsesudvalget er uenig med den studerende, og hvor bedømmelsesudvalget er af den opfattelse, at afhandlingen kan forbedres.

Indlevering af revideret afhandling

(Beskrevet i Regler og retningslinjer for ph.d.-uddannelsen, afsnit 12.5)

En revideret ph.d.-afhandling skal indleveres inden udløbet af den frist for forbedringer, der er indstillet af bedømmelsesudvalget og fastsat af ph.d.-skolelederen. En kopi af den reviderede ph.d.-afhandling fremsendes til medlemmerne af bedømmelsesudvalget af ph.d.-skolelederen.

Bedømmelsesudvalget foretager herefter en bedømmelse af kvaliteten af de udførte forbedringer af ph.d.-afhandlingen og vurderer, om afhandlingen i den reviderede form er egnet til offentligt forsvar, som beskrevet ovenfor under den foreløbige indstilling.

Afvikling af forsvar

(Beskrevet i Regler og retningslinjer for ph.d.-uddannelsen, afsnit 12.7)

Forsvaret skal finde sted tidligst 2 uger efter, at forfatteren har modtaget den foreløbige indstilling, og senest 3 måneder efter indleveringen af afhandlingen, med mindre særlige forhold gør sig gældende.

Forsvaret ledes af ph.d.-programlederen eller en repræsentant for denne og foregår i overensstemmelse med sædvane på fagområdet.

Forsvaret har karakter af en offentlig forelæsning på op til 45 minutter over det tema, den foreløbige indstilling har angivet. Forelæsningen følges af en diskussion på baggrund af spørgsmål fra bedømmelsesudvalgets medlemmer, hvorefter der åbnes for spørgsmål fra salen. Normalt vil det offentlige forsvar ikke vare længere end 2 timer og maksimalt 3 timer.

Det offentlige forsvar skal have en sådan karakter, at det giver bedømmelsesudvalgets medlemmer lejlighed til at redegøre for afhandlingens betydning og kvalitet, og den ph.d.-studerende mulighed for at redegøre for sit arbejde og forsvare sin afhandling over for bedømmelsesudvalgets medlemmer. Endelig skal der åbnes mulighed for, at andre deltager i diskussionen.

Umiddelbart efter afslutningen af forsvarshandlingen trækker bedømmelsesudvalget sig tilbage i enenum for at tage beslutning om, hvorvidt det på baggrund af forsvaret vil indstille, at forfatteren tildes ph.d.-graden. Hvis medlemmerne er enige om at indstille, at forfatteren tildes ph.d.-graden, oplyser bedømmelsesudvalgets forperson efterfølgende forfatteren om dette mundtligt.

Den endelige indstilling

(Beskrevet i Regler og retningslinjer for ph.d.-uddannelsen, afsnit 12.6)

Den endelige indstilling skal bestå af en vurdering af kvaliteten af såvel ph.d.-afhandlingen som det offentlige forsvar. Indstillingen skal være begrundet og beror ved uenighed på stemmeflertallet. Eventuelle meningsforskelle og baggrunden herfor skal klart fremgå af udvalgets indstilling. Bedømmelsesudvalgets indstilling oplyses mundtligt straks efter forsvaret og skal hurtigst muligt efterfølgende foreligge i skriftlig form og fremsendes til ph.d.-skolen.

Det endelige indstillingsdokument kan eksempelvis udformes således:

Aarhus BSS Graduate School, Aarhus BSS, Aarhus Universitet, nedsatte den [dato] et fagkyndigt udvalg til bedømmelse af en af [akademisk grad, navn] indleveret afhandling med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i [navn på ph.d.-programmet]. Udvalget fik følgende sammensætning:

[Titel, akademisk grad, navn og ansættelsessted (på alle medlemmer)] med [navn] som forperson.

(Eventuelt oplysning om, at den studerende har udnyttet muligheden for at gøre indsigelse mod bedømmelsesudvalgets sammensætning, at bedømmelsesudvalget har godkendt ændringer i eller suppleringer til afhandlingen inden forsvaret, mv.)

Hovedvejlederen (titel, akademisk grad og navn) har været tilfornordnet udvalgets arbejde, dog uden stemmeret.

Under henvisning til udvalgets vedlagte skriftlige vurdering af den af [navn] indleverede afhandling "[titel på afhandlingen]" og efter et succesfuldt mundtligt forsvar den [dato] under temaet "[lemne for forsvaret]", skal undertegnede medlemmer af bedømmelsesudvalget indstille, at [navn] tildes ph.d.-graden i [navn på ph.d.-program].

Fremkommer der under forsvaret oplysninger, f.eks. i form af forfatterens urigtige, manglende eller ufyldstgørende svar, der har indflydelse på bedømmelsesudvalgets indstilling om, hvorvidt ph.d.-graden bør tildes, skal dette fremgå af udvalgets endelige indstilling.

Den endelige indstilling skal underskrives af samtlige medlemmer af bedømmelsesudvalget.

Tildeling af ph.d.-grad

(Beskrevet i Regler og retningslinjerne for ph.d.-uddannelsen, afsnit 12.8)

Efter forsvaret fremsendes både den foreløbige og den endelige indstilling til Akademisk Råd. Ifald der er tale om en genindleveret afhandling, fremsendes alle foreløbige indstillinger sammen med den endelige indstilling. Akademisk Råd beslutter på baggrund af det fremsendte materiale, om ph.d.-graden tildes.

Er bedømmelsesudvalgets indstilling negativ, kan Akademisk Råd beslutte, at afhandlingen tages under bedømmelse af et nyt bedømmelsesudvalg, hvis forfatteren inden for en frist på mindst en uge anmoder herom, og Rådet finder anledning hertil.

Når beslutningen om tildeling af grad foreligger, informeres forfatteren herom hurtigst muligt, hvorefter der udstedes diplom.

Aarhus BSS Graduate School

December 2022